

Γ'

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

ἄβάκη, ἡ (< ἄβαξ, ἀβάκιον)=ἡ σκάφη τοῦ μύλου, εἰς ἣν καταπίπτει τὸ ἐκ τῶν μυλοπετρῶν ἄλευρον. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 505.

[Ἐν Κύπρῳ νῦν λέγεται *ἀβάιση*].

ἄβλαττος, ον (ἀ+βλάττη, blatta: ὄνομα βαφῆς πορφυρᾶς)=ἄνευ βλάττης, πορφύρας ὡσπερ ἔνιοι τῶν νέων συγκλητικῶν ἄσιαυροί τε καὶ ἄβλαττοι. Ψελλὸς Μιχ., Ἐπιστ. (Kurtz) 152,28.

ἀβούλλωτος, ον (ἀ+bullā)=ἀνοικτός· ἐποίησα καὶ πρὸς τὸν Θεσσαλονίκης γραφὴν καὶ ἔστιν ἀβούλλωτος. Ἀπόκαυκος Ἰω., ἔργα (Ἰ. Α. Παπαδ. - Κερ.) ΙΑ', 850 (280,14).

[Παρεμφερῆς ἡ ἔννοια τῆς λ. καὶ εἰς τὴν Νέαν Ἑλλ.].

ἀβυσσιακός, -ή, ὄν (< ἄβυσσος)=ἀβυσσικός· χάος *ἀβυσσιακόν*. Αγ. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) Κ', 97 κέξ.

ἀβυσσοτόκος, ον (< ἄβυσσος+τόκος)=ὁ ὑπὸ ἀβύσσου τεχθεῖς. Χέρσον ἀβυσσοτόκον πέδον. Κοσμάς Μαΐουμᾶ, Κανὼν Θεοφ. ῥδὴ α', εἰρμός (Μηναῖον Ἰανουαρ. 5').

ἀγαλλομένως ἐπίρη. (< ἀγάλλομαι)=ἐν ἀγαλλιάσει· ἀγαλλομένω ἀύλω ποδὶ ἀγαλλομένως ἐβόησεν. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) Κ', 97 κέξ.

ἀγαλματοφορία, ἡ (< ἀγαλματοφόρος, ἀγαλματοφορέω)=ἀνατύπωσις εἰκόνοσ τινός, ἐντύπωσις ἐν νῶ· ἀγαλματοφορία τῆσ μενούσης ἀύλου πικρᾶσ κολάσεωσ τὴν παροῦσαν ὑλώδη ἀκόλαστον ἡδονὴν ἀπεπτύσατο=ὄτι τῆσ ἀύλου καὶ πικρᾶσ καὶ διαμενούσης κολάσεωσ ἡ ἀνατύπωσις καὶ οἶον εἰκονισμός καὶ φαντασία τὴν διοχλοῦσαν ἡδονὴν τὴν ψυχὴν ἀπесόβησεν. Λέων Σοφός (Ἰ. Α. Παπαδ. - Κερ.) 237,30.

ἀγγελοφορέω -ῶ (< ἄγγελος+φέρω)=κομίζω ἀγγελίαν· ἀσωμάτου φύσεωσ ἀγγελοφορούσης τὸ κατὰ τῆσ ἀμαρτίας... τρόπαιον. Φώτιος (Ἰ. Α. Αρίσταρχος) Β', 231.

[Πρβλ. ἀγγελιαφορέω].

ἀγιόλεκτος, ον (< ἄγιος+λέγω> ἀγιολεκτέω)=ὁ ἐξ ἀγίων ἀπαρτισθεῖς· ἀγιόλεκτος συνασπισμός μαρτύρων — ἀγιόλεκτον στρατευμα μαρτύρων. Ἐκκλ. λέξεις (Ἰ. Α. Παπαδ.) ΝΔ', 208.

[Πρβλ. καὶ ἐν Κορυμαν., Ν.Λέξ. λ.].

ἀγιόπρωτος, ον (< ἄγιος+πρῶτος)=ὁ πρῶτος ἐν ἀγίοις· τὴν ἀγιόπρωτον καὶ ἀμίαντον κόρην — ἀγιόπρωτε, σεμνή. Ἐκκλ. λέξεις (Ἰ. Α. Παπαδ.) ΝΔ', 208.

[—>*ἀγιοπρωτεύω. Πρβλ. φιλόπρωτος>φιλοπρωτεύω].

ἀγιοστεφής, ἐσ (< ἄγιος+στέφω)=τοῖς ἀγίοις ἐστεμμένος· τῶ τῆσ

σωφροσύνης *ἁγιοστεφεῖ νυμφῶνι*. Ἁγ. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) Κ', 97 κέξ.

[Πεβλ. ἁλιστεφής, πυριστεφής, ῥοδοστεφής, ἀκανθοστεφής, χρυσοστεφής κλπ.].

ἁγιοσύζευκτος, ον (< ἅγιος + συζεύγνυμι) = ὁ μετὰ τῶν ἁγίων συνεζευγμένος· τὸ *ἁγιοσύζευκτον ζεῦγος*, ἦτοι *νηστείαν καὶ προσευχήν*. Ἁγ. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) Κ', 97 κέ.

ἁγιότευκτος, ον (< ἅγιος + τεύχω) = ὁ τευχθεὶς, κατασκευασθεὶς ὑπὸ τῶν ἁγίων· *ἁγιότευκτος ὑπάρχεις ναὸς Κυρίου*. Ἐκκλ. λέξεις (Ἁ. Παπαδ.) ΝΔ', 208.

[Πεβλ. θεότευκτος, δημότευκτος, μελισσότευκτος, Ἡφαιστότευκος κλπ.].

ἀγκαλοφορέω -ῶ (< ἀγκάλη + φέρω) = φέρω ἐν ἀγκάλαις· *πηλίναις χερσὶν ἢ παρθένος ἀγκαλοφορεῖ*. Φώτιος (Ἀριστάρχης) Β', 349.

[—> *ἀγκαλοφορέομαι· πεβλ. *ἀγκαλοφορούμενος*. Εὔρηται ἐν Sophocles ἐξ ἄλλης πηγῆς].

ἀγκυλοκάρδιος, ον (< ἀγκύλος + καρδία) = ὁ ἔχων κυρτήν, σκολιὰν τὴν καρδίαν· οἱ *ἀγκυλόχειλοι καὶ ἀγκυλοκάρδιοι*. Ἁγ. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) Κ', 97 κέξ.

[Πεβλ. ἀγκυλοβλέφαρος, ἀγκυλόγλωσσος, ἀγκυλοχείλης, ἀγκυλόδειρος, ἀγκυλόδους, ἀγκυλόκωλος, ἀγκυλόπους, ἀγκυλόρρινος, ἀγκυλόχειλος κλπ. ἅπαντα ἐπὶ τῆς σωματικῆς διαμορφώσεως. Πεβλ. ἐπίσης: στρεβλοκάρδιος, μελανοκάρδιος, σκληροκάρδιος, πονηροκάρδιος, βαρυμωροκάρδιος, βαρυκάρδιος κλπ.].

ἀγλαϊφόρος, ον (< ἀγλαΐα + φέρω) = ὁ φέρων ἀγλαΐαν, δόξαν· *ἀγλαϊφόρων ἀγγέλων*. Ἁγ. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) Κ', 97 κέξ.

[Πεβλ. ἀγλαΐαφόρος, γερεαφόρος, ἀγλαφόρος].

ἀγλαοφώτης, ὁ (< ἀγλαός + φῶς) = ἀγλαοφῶτις, ἡ, εἶδος φυτοῦ (*raelonía officinalis*). Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 505.

ἀγλαόχρυσος, ον (< ἀγλαός + χρυσός) = ὁ ἐξ ἀγλαοῦ χρυσοῦ πεποιημένος, ὁ λαμπρὸς ὡς χρυσός· *ἀγλαόχρυσος τράπεζα*. Ἐκκλ. λέξ. (Ἁ. Παπαδ.) ΝΔ', 208.

[Πεβλ. ἀγλαόμορφος, ἀγλαότευκτος, ἀγλαοφεγγής, ἀγλαόφωνος κλπ.].

ἀγμῆν ἐπίρ, = ἀκμήν, ἀκόμη· *ἀγμῆν μὴ γευσαμένη*. Ρωμ. ὁ Μελφδός, II, ΚΣ', 36· *ζῶσαι καὶ φαίνουσαι ἀγμῆν καὶ τὰ ἀκοίμητα*. Κῶδιξ Μεσσ. (Cantarella) 5,25.

[Πεβλ. K r u m b a c h e r, in Kühn's Zeitschr. KZ' (1884), 506 LSc, Γ. Χατζιδάκιν, Ἀθηνᾶ ΜΒ' (1930), σσ. 79-83 καὶ Β. Φάβην ἐν ΒΝJ, ΙΗ' (1949), σσ. 154-169].

ἀγογγυσία, ἡ (< ἀγόγγυστος -ως < γογγύζω) = ἀποχή ἀπὸ γογγυσμῶν καὶ παραπόνων, ὑπομονή· *περὶ βρωμάτων ἀγογγυσίας*. Ἁγ. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) ΚΒ', 175.

[Εὔρηται ἐν L.S.K. ἐξ ἀδήλου πηγῆς].

ἀγρανάπαυσις (ἀγρός + ἀνάπαυσις) = ἡ περίοδος καθ' ἣν ὁ ἀγρός παραμένει ἄσπαρτος. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 506.

[Οὕτω νῦν λέγεται ἐν Σκύρω. Πρβλ. καὶ ἐν Κορυμαν., Ν.Λέξ. λ.].

ἀγράριον, τὸ (< ἀγρός) = ἀγροτικὸς φόρος· ἔχει δὲ καὶ τὰ ἀγράρια τῶν θηθέντων τόπων. Κῶδιξ Μεσσ. (Cantarella) 99,14· 103,8.

[Εὔρηται ἐν Sophocles ὑπὸ διάφορον ἔννοιαν].

ἀγριομματίζω (< *ἀγρίωμα < ἄγριον + ὄμμα) = βλέπω μὲ ἄγριον ὄμμα· δς ἰδὼν τὰ δῶρα μικρότατα | ἀγριομματίσας καὶ λέγει. Κάλανδα (Ἰ. Α. Παπαδ. - Κερ.), 565.

[Πρβλ. ἀγριοποιέω].

ἀγυρτολέσχης, ὁ (< *ἀγυρτολεσχέω < ἀγύρτης + λέγω) = φλύαρος (ἐπὶ αἰσχροῦς σημασίας)· ἀγυρτολέσχα καὶ κριτὰ τῶν κρειτόνων. Ψελλὸς Μ., Λόγοι (Kurtz) 223,94.

[Πρβλ. λογολέσχης, μυθολέσχης, χρησμολέσχης, ἀερολέσχης, στενολέσχης κλπ.].

ἀγχιπύλος, ον (< ἄγχι + πύλη) = ὁ παρὰ τὴν πύλην κείμενος· τὰς ἀστυγείτονας καὶ ἀγχιπύλους ἐπισκέπτεσθαι πόλεις. Χωνιάτης Μ. (Λάμπρος) Β', 83,7.

[Πρβλ. καὶ ἐν Κορυμαν., Ἀθησ. λ.].

ἀδαμιαῖος, α,ον (< Ἀδὰμ) = ὁ ἐκ τοῦ Ἀδὰμ καταγόμενος· ἠλευθέρωσας ἀδαμιαῖον γένος ἐκ τῆς τυραννίδος. Ἐκκλ. λέξ. (Ἰ. Α. Παπαδ.) ΝΔ', 203.

[Πρβλ. Ἀδαμίτης (Κορυμαν., Ν.Λέξ.)].

ἀδειλάνδρως ἐπίρ. (< ἀδειλάνδρος < ἀ + δειλός + ἀνήρ) = ἀφόβως, ἀπτοήτως. Ἐκκλ. λέξ. (Ἰ. Α. Παπαδ.) ΝΔ', 203.

[Ἡ λ. ἀδειλάνδρος εὔρηται ἐν Sophocles].

ἀδελφόφρων, ον (< *ἀδελφοφρονέω < ἀδελφός + φρονέω) = ὁ φρονῶν τὰ τοῦ ἀδελφοῦ ἢ ὁ ἀδελφικὰ φρονήματα ἔχων· τοὺς ἐν ἀγίῳ πνεύματι ὁμαίμονας καὶ κατὰ σάρκα ἀδελφόφρονας. Ἐκκλ. λέξ. (Ἰ. Α. Παπαδ.) ΝΔ', 208.

[Πρβλ. ἀδελφονοέω· ἐπίσης: θεόφρων, δαιμόφρων, νηπιόφρων, γυναικόφρων, Ζηνόφρων, Ἑλληνόφρων, τυραννόφρων, κυνόφρων, ἀνδρόφρων, ἐχθρόφρων κλπ.].

ἀδιάλαθος, ον (< ἀ + διά + λανθάνω) = ὁ πανταχόθεν δῆλος· τὸ τῆς ἀστραπῆς ἀδιάλαθον εἰς πάντα τῆς γῆς τὰ πληρώματα φαίνεται. Ἀγ. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) Κ', 97 κέξ.

[Πρβλ. ἀδιάβατος, ἀδιάβλητος, ἀδιάγνωστος, ἀδιάζευκτος, ἀδιάλειπτος, ἀδιάλεκτος, ἀδιάληπτος, ἀδιάλυτος κλπ.].

ἀδιάπλοκος, ον (< ἀ + διά + πλέκω) = ὁ μὴ περιπλακείς εἰς τι·

ἀδιάπλοκον μέχρι παντός ἔσχε τὴν ἔλικα. Ψελλὸς M., Λόγοι (Kurtz) 218,23.

[Ὅρα προηγ.].

ἀδιάφλεκτος, ον (<ἀ+διαφλέγω)=ὁ μὴ καιόμενος, ἄφλεκτος. Ἐκκλ. λέξ. (᾿Α. Παπαδ.) ΝΔ', 203.

[Πρβλ. ἀδιάφυκτος, ἀδιάχυτος, ἀδιάψευστος, ἀδιάφθορος κλπ. ἐπίσης: ἄφλεκτος, πυράφλεκτος, ἡμίφλεκτος, πυρίφλεκτος, πάμφλεκτος, ὁμόφλεκτος, εὐφλεκτος κλπ.].

ἀδουλόνοους, ουν (<ἀδουλος+νοῦς)=ὁ ἔχων νοῦν ἐλεύθερον Ἐλευθέριος ὡς ἀδουλόνοους φύσει | σπάθας θεωρῶν οὐκ ἐδουλοῦτο πλάνη. Ἐκκλ. λέξ. (᾿Α. Παπαδ.) ΝΔ', 208.

ἀδρασταδάραις, ὁ ἀξίωμα τῶν Περσῶν τὸν δὲ Σέοσην ἀδρασταδάραι σαλάνην εὐθὺς ἀνεῖπεν. Προκόπιος (Haurgy) I, 6,18. I, 11,25.

ἀδωροληψία, ἡ (<ἀ+δωροληψία)=τὸ μὴ λαμβάνειν δῶρα· σοὶ μὲν γὰρ ἡ ἀδωροληψία καὶ τὸ τῆς ὠφελείας βραχὺ μείζονα οἴσει καρπόν. Ψελλὸς M., Ἐπιστ. (Kurtz) 153,26.

[Πρβλ. ἀδωρόληπτος, ἀδωροδοκία κλπ.].

ἀειζωοπάροχος, ον (<ἀεὶ+ζωή+παρέχω)=ὁ ἀεὶ ζωὴν παρέχων ἀειζωοπάροχος τρύφῃσι παραδείσου. Ἐκκλ. λέξ. (᾿Α. Παπαδ.) ΝΔ', 208.

[Πρβλ. ἐλαιοπάροχος, ταβλοπάροχος, ὄπλοπάροχος, ἐρωμενοπάροχος, ὕδροπάροχος κλπ.].

ἀειζωοτροφία, ἡ (<ἀεὶ+ζωή+τρέφω, τροφή)=ἡ παντοτεινὴ, αἰωνία τροφή· ὁ σπείρων θλίψεις, νηστείας μετὰ δακρύων, οὗτος χαρᾶς δέξεται δράγματα ἀειζωοτροφίας. Ἐκκλ. λέξ. (᾿Α. Παπαδ.) ΝΔ', 203.

[—>*ἀειζωοτρόφος, *ἀειζωοτροφίω].

ἀειπόρευτος, ον (<ἀεὶ+πορεύομαι)=ὁ διηνεκῶς πορευόμενος. Ἀθηναϊκὰ (᾿Α. Παπαδ.-Κερ.) Ε', 214 (Ἐπιστ. 4).

[Πρβλ. ἀδιαπόρευτος, δυσαναπόρευτος, δυσεκπόρευτος, παλιμπόρευτος, ὑγροπόρευτος, μακροπόρευτος, ὀπισσοπόρευτος, δυσπόρευτος, εὐπόρευτος, πολυπόρευτος κλπ.].

ἀειχαρίτωτος, ον (<ἀεὶ+χαριτόω)=ὁ ἀείποτε πεπληρωμένος χάριτος. Ἐκκλ. λέξ. (Σ. Εὐστρ.) 3.

ἀθανάσιος, ον (<ἀθάνατος)=ἀθάνατος ἀθανασίου κληρονομίας — νυμφῶνας ἀθανασίους. Ἀγ. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) Κ', 97 κέξ.

ἀθαρσέω -ῶ (<ἀθαρσής)=ἀποθαρρύνομαι, δειλιῶ· ἐπειδὴ αὐτῶν τοὺς πολλοὺς εἶδεν πεφοβημένους τε καὶ ἀθαρσοῦντας. Προκόπιος (Haurgy) IV 11,22.

[Πρβλ. προσθαρσέω, εὐθαρσέω κλπ.].

ἀθηναϊσμός, ὁ (< ἀθηναίτζω) = τὸ ἀθηναίζειν· μῶν εὐλαβεῖται μὴ καὶ γράφαιτό τις αὐτὸν ἀθηναϊσμοῦ, ὡς ἔνιοι τῶν πάλαι τινὰς μηδισμοῦ ἢ φιλιππισμοῦ; Χωνιάτης Μ. (Λάμπρος) Β' 188,23.

[Ὅρα λ. ἐν Κουμαν., Ἀθησ. καὶ Ν. Λέξ.].

ἀθλητομήτωρ, ἡ (< ἀθλητής + μήτηρ) = ἡ μήτηρ ἀθλητοῦ· ἐν οὐρανοῖς συνέστην ἀθλητῆ τέκνω | ἀθλητομήτωρ καλλίτεκνος Εὐβούλη. Ἐκκλ. λέξ. (Ἀ. Παπαδ.) ΝΔ', 208.

[Πρβλ. θεομήτωρ, πατρομήτωρ, μητρομήτωρ, καλομήτωρ, φιλομήτωρ κλπ. Πρβλ. καὶ ἐν Κουμαν., Ν. Λέξ. λ. ἀθλοπάτωρ].

ἀθλοθέτις, ἡ (< ἀθλοθέτης, ἀθλοθετέω) = ἡ δικάζουσα, κρίνουσα ἐν τοῖς ἀγῶσι· τιμήσωμεν οὖν αὐτὴν ὡς τροπαιοφόρον... σεβασθῶμεν ὡς ἀθλοθέτιν. Ψελλὸς Μ., Λόγοι (Kurtz) 347,10.

[Πρβλ. ἀγωνοθέτις].

αἰγιαλεύω (< αἰγιαλεύς) = ἄλιεύω. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 507.

[Οὕτω λέγεται νῦν ἐν Σκοπέλω].

αἰγιαλισκάριον, τὸ (< *αἰγιαλίσκος < αἰγιαλός) = ἡ παράλιος τοποθεσία. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 507.

[Νῦν ἐν Λευκάδι ἡ παράλιος τοποθεσία καλεῖται ἄγιαλισκάρι].

αἰγόμαλλον, τὸ (< *αἰγόμαλλος < αἶξ + μαλλίον) = τὸ ἔριον τῆς αἰγός. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 507.

[Ἐν Ζακύνθῳ νῦν λέγεται ἄγόμαλλο. Πρβλ. αἰγόκερως, αἰγοκέφαλος, αἰγομελής, αἰγοπόδης, αἰγοπρόσωπος, αἰγόφθαλμος, αἰγῶνυξ, αἰγώνυχον κλπ. Πρβλ. καὶ ἐν Κουμαν., Ν. Λέξ. λ. αἰγόμαλλος].

αἰδιέομαι, οὖμαι (< αἰδῖος) = γίγνομαι αἰώνιος· τὸ εἰς αἰῶνας αἰδιούμενον εἴληφας κλέος. Ἐκκλ. λέξ. (Ἀ. Παπαδ.) ΝΔ', 203.

αἰθεροβόμβαινος, α, ον (< αἰθήρ + *βομβάινω) = ὁ βομβῶν ἐν αἰθέρι· καὶ σφηκίαν καλέσας τὴν αἰθεροβόμβαιναν μέλισσαν. Ψελλὸς Μ., Ἐπιστ. (Kurtz) 38,11.

[Πρβλ. αἰθεροβάμων, αἰθεροδρομός, αἰθερολαμπής, αἰθερονόμος, αἰθερόπλαγκτος κλπ.].

αἰθρίασμα, τὸ (< αἰθριάζω) = εὐδία, καλοκαιρία. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 507.

[Πρβλ. αἰθρίασις].

αἱμασίς, ἴδος, ἡ (< αἱμασιὰ) = τὸ ἐπὶ τῶν κλιτύων λόφου τμῆμα ἀγροῦ, τὸ χωριζόμενον δι' ἀναλημμάτων. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ' 507.

[Τοῦτο νῦν ἐν Σκύρῳ καλεῖται ἄμασίδα].

αἱμοβορία, ἡ (< αἱμοβόρος) = τὸ βιβρώσκειν αἷμα, σκληρότης (μετφρ.)· ἐσκλήρυνε Χορσόης... εἰς αἱμοβορίαν καὶ φορολογίαν. Θεοφάνης (De Boor) 302,26.

[Πρβλ. ἀνθρωποβορία. Νεοελλ. *μοβορία*. Πρβλ. καὶ ἐν Κουμαν., Ν.Λέξ. λ. αἰμοβορία].

αἰμοθυσία, ἡ (<αἷμα+θυσία)=θυσία αἵματος, σκληρὰ θυσία· μαγείαις δὲ καὶ ἀσελείαις καὶ αἰμοθυσίαις... ἀπατώμενος. Θεοφάνης (De Boor) 413,22.

[᾽Ορα προηγ. Πρβλ. ὀρνεοθυσία, εἰδωλοθυσία, ἀνθρωποθυσία, βουθυσία κλπ.].

αἰμοφάγος, ον (<αἷμα+ἐφαγον)=αἰμοβόρος, σαρκοφάγος· αἰμοφάγα πετεινά. Ἐκκλ. λέξ. (᾽Α. Παπαδ.) ΝΔ', 208.

[᾽Ορα προηγ. Πρβλ. αἰμοτόκος, αἰμοφόβος, αἰμοχαρής. Ἐπίσης καὶ ἐν Κουμαν., Ν.Λέξ. λ. αἰμοφάγος].

αἰνετικός, ἡ, ὄν (<αἰνέω)=αἰνετήριος· αἰνετικὰς θυσίας. ᾽Αγ. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) Κ', 97 κῆξ.

αἰνιγματώδης, ὁ (<αἰνίγμα+ὤδός)=ὁ ἄδων, λέγων αἰνίγματα. ᾽Α. Χατζῆς, περ. Ἐπιστήμη 2 (1951), σ. 17.

αἰρολόγος, ὁ (<αἶρα+λέγω)=τὸ μὲ εὐρείας ὀπὰς κόσκινον διὰ τοῦ ὁποίου καθαρίζουν τὸν σῖτον καὶ τοὺς δημητριακοὺς καρποὺς ἀπὸ τῶν ἐν αὐτοῖς ξένων οὐσιῶν. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 508.

[αἶρα = τὸ ἐν τῷ σίτῳ παράσιτον. Τοῦτο νῦν οὕτω λέγεται ἐν Νάξῳ, Μεγίστη, Σκύρω καὶ ἄλλαχού].

αἰσθητρον, τὸ (<αἰσθητήριον)=τὸ αἰσθητήριον ὄργανον, οὗς· τῷ αἰσθητέρῳ τούτῳ βαρέως ἀκούω. ᾽Απόκαυκος Ἰω., ἔργα (᾽Α. Παπαδ. - Κερ.) ΙΑ', 850 (255,17).

αἰσχρολέκτης, ὁ (<αἰσchrός+λέγω)=αἰσχρολόγος, ὁ αἰσχρολογῶν· ἀπεστρέφετο τοὺς αἰσχρολέκτας. Χωνιάτης Μ. (Λάμπρος) Α', 32,22.

[Πρβλ. καὶ ἐν Κουμαν., ᾽Αθησ. λ.].

αἰσχρονοῖα, ἡ (<αἰσchrός+νοῦς> *αἰσχρονοέω)=αἰσchrός διαλογισμός. Ἐκκλ. λέξ. (᾽Α. Παπαδ.) ΝΔ', 203.

[Πρβλ. αἰσχροκέρδεια < αἰσχροκερδής, αἰσχροπάθεια < αἰσχροπαθής, *αἰσχροπρέπεια < αἰσχροπρεπής κλπ.].

ἀκάθαρμα, τὸ (<ἀ+καθαίρω)=ἀκάθατος· ταῦτα ἔλεγεν ὁ θεῖος Παῦλος, ἵνα τὸ ἄγος παραδηλώσῃ τῶν ἀκαθαρμάτων. ᾽Αγ. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) Κ', 97 κῆξ.

[Πρβλ. Νεοελλ. *κάθαρμα*].

ἀκανθόπλεκτος, ον (<ἀκανθος+πλέκω)=ὁ ἐξ ἀκανθῶν πεπλεγμένος, ἀκάνθινος· στέφος ἀκανθόπλεκτον. Ἐκκλ. λέξ. (᾽Α. Παπαδ.) ΝΔ', 208.

[Πρβλ. ἀκανθόβλαστος, ἀκανθοβόλος, ἀκανθοστεφής, ἀκανθοφόρος κλπ. Ἐπίσης πρβλ. λινόπλεκτος, σχοινόπλεκτος, κισσόπλεκτος κλπ.].

ἀκαρπίστως, ἐπίρ. (< ἀκάρπιστος) = ἀκάρπως, ἀνωφελῶς· *ὅτι σὺ τοῖς δημοσίοις καταστίχοις ἐγγέγραψαι, ἀκερδῶς, ἀκαρπίστως.* Ἐπίρ. Ἰω., Συνοδ. (Ἁ. Παπαδ. - Κερ.) 11,39.

ἀκενώτως, (< ἀκένωτος) = χωρὶς νὰ κενουῖται· *ἀεὶ κενουῖται ἀκενώτως.* Ἐπίρ. Ἰω., ἔργα (Ἁ. Παπαδ. - Κερ.) ΙΑ', 850 (256,31).

ἀκεφαλαίομαι -οὔμαι (< ἀκέφαλος) = οὐ τίθημι ἐπικεφαλίδα· *ἠκεφαλαίωτο γὰρ καὶ ἀνεπιγέγραπτο.* Ἀποστολῆς Μ. (Noiret) XCIV, 115.

[Ἦρα ἀνεπιγράφομαι].

ἀκμαιότης, ητος, ἥ (< ἀκμαῖος) = ἰσχύς· *ὑποστρέφουσι τῆς σῆς σπουδῆς καὶ ἀκμαιότητος.* Κῶδιξ Μεσσ. (Cantarella) 85,3.

[Περβλ. ὠραιός > ὠραιότης. Περβλ. καὶ ἐν Κομμαν., Ν.Λέξ. λ.].

ἀκμήτως, ἐπίρ. (< ἀκμητος) = ἀκαταπονήτως· *τιτροίης δ' ἂν ἀκμήτως εὖ οἶδα.* Ἀποστολῆς Μ. (Noiret) CXIII, 129.

ἀκρεμόνιον, τὸ (< ἀκρεμών) = τὸ τρυφερὸν ἄκρον κλάδου, τὸ πρὸς τροφήν τῶν ζώων χρησιμοποιούμενον. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 508.

[Ἐν Σαμακόβῳ νῦν λέγεται ἄκρομόνι].

ἀκρόγονος, ον (< ἄκρον + γίγνομαι) = ἀκρογωνιαῖος· *λίθος ἀκρόγονος θαυμαζόμενος ἐν γωνίᾳ τῆς θεοκλήτου ἐκκλησίας.* Ἁγ. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) Κ', 97 κέξ.

ἀκρόδρυος, ον (< ἄκρον + δρῦς) = ἀκρόδρυα· *ἐκαρποφόρησας ἀκρόδρύους καρπούς.* Ἁγ. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) Κ', 97 κέ.

[ἀκρόδρυα = ὀπωροφόρα δένδρα. Ἐνταῦθα ἀναφέρεται ἐπὶ καρπῶν ἐχόντων τραχὺ ἢ σκληρὸν τὸ κέλυφος].

ἀκρόδωμα, τὸ (< ἄκρον + δῶμα) = τὸ ἐξέχον ἄκρον τοῦ δώματος. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 508.

[Νῦν λέγεται ἐν Καππαδοκίᾳ ἀκρόδωμαν, ἐν Κύπρῳ ἄκρόδωμεν καὶ ἐν Ἁνδρῶ, Κύθνῳ, Σίφνῳ καὶ ἀλλαχοῦ ἄκρόδωμα. Περβλ. ἀκρογείσιον, ἀκροπύργιον, ἀκροπύργωμα κλπ.].

ἀκρόκρημνον, τὸ (< ἄκρον + κρημνός) = τὸ ἄκρον τοῦ κρημνοῦ. Ἁγ. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) Κ', 97 κέξ.

[Περβλ. ἀκροθίνιον, ἀκροκέραια, ἀκροκιόνιον, ἄκροκόρινθος κλπ. Περβλ. καὶ ἐν Κομμαν., Ν.Λέξ. λ. = στρωματοκέφαλον].

ἀκρόσκαλον, τὸ (< ἄκρον + σκάλα) = πλατύσκαλον, κεφαλόςκαλον· *ἐφαπλοῦται δὲ ἡ τοιαύτη σκάλα ἀπὸ τῆς ἐν τοῖς προθύροις τῶν ταύτης ἐργαστηρίων δημοσίας διόδου καὶ ἄχρι τοῦ ἀκροσκάλου.* Ἀρχεῖον Βυζ. Μνημ. (Ὁρλάνδος) 62.

[Περβλ. ἀκρόπολις, ἀκρόπεφρον, ἀκρόπτερον, ἀκρορρίνιον, ἀκρορρύμιον, ἀκροστόμιον κλπ.].

ἀκροτελευτήριον, τὸ (< ἄκρον + τελευτή) = τὸ ἄκρον τέλος τῆς ἐπιστολῆς· *ἀκροτελευτήριον δέ σοι τοῦ γράμματος τοῦτο*. Ψελλὸς M., Ἐπιστ. (Kurtz) 117,26.

[Πρβλ. ἀκροτελεύτιον = τὸ ἄκρον παντὸς πράγματος, ἰδίως ἐπὶ στίχου ἢ ποιήματος, ἐντεῦθεν δὲ τὸ περιοδικῶς ἐπαναλαμβανόμενον μέρος τοῦ ἄσματος, ἢ ἐπιφθόσ].

ἀκροφεγγία, ἡ (< ἄκρον + φέγγος) = φαιδρὰ λάμψις· ὡ ποῖος ἔσβης λύχνος *ἀκροφεγγίας*. Ψελλὸς M., Λόγοι (Kurtz) 200,286. Ἰδὼν δέ... καὶ τὴν ἀπασιράπτουσαν *ἀκροφεγγίαν*. Αὐτίθι, 205,434.

[Τοῦτο μαρτυρεῖ περὶ ὑπάρξεως τῆς λ. *ἀστροφεγγία, νεοελλ. ἀστροφεγγιά].

ἀκρόχειλον, τὸ (< ἄκρον + χεῖλος) = ἀκροχειλία· περὶ τὰ ἀκρόχειλα τῆς κατεσχισμένης γῆς. Ἁγ. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) K', 97 κέξ.

[ἀκροχειλία = τὰ ἄκρα τῶν χειλέων].

ἀκρώρειος, ον (< ἄκρον + ὄρος) = ὁ ἐν ἀκρωρείᾳ ὢν· ἀκρώρειος σκόπελος. Ἁγ. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) K', 97 κέξ.

[ἀκρώρεια = ἡ ράχισ ἢ ἡ κορυφή ὄρους].

ἀκτινοβόλησις, ἡ (< ἀκτινοβολέω) = ἀκτινοβολία· τὰς περὶ κύκλω ἀποδισκεύσει *ἀκτινοβολήσεις βίῳ καὶ λόγῳ*. Ἀπόκαυκος Ἰω., ἔργα (Ἁ. Παπαδ. - Κερ.) ΙΑ', 850 (258,31).

[Πρβλ. Νεοελλ. ἀκτινοβόλημα].

ἀκτινολαμπέω - ὦ (< ἀκτίς + λάμπω) = ἀκτινοβολῶ· *ἀκτινολαμπεῖ τοὺς ὄρωνας ἐνθέως*. Στουδίτης Θ. (Garzya) XCIV, 11.

[Εὐρηται ἐν L.S.K. χωρὶς νὰ δηλοῦται ἡ πηγὴ ἐξ ἧς λαμβάνεται].

ἀκτινοφωτοειδής, ἐς (< ἀκτίς + φωτοειδής) = ὁ φῶς ἀκτινοβολῶν· ἄγγελοι *ἀκτινοφωτοειδεῖς*. Ἐκκλ. λέξ. (Ἁ. Παπαδ.) ΝΔ', 208.

ἀλαλήτως (< ἀλάλητος) = ἀρρήτως, ἀνεκφράστως· τῇ τοῦ θείου πόθου *ἀλαλήτως ἐγκολλᾶσθαι χρησιότητι*. Διάδοχος ἐπίσκ. (Places) 104,10.

[Ἐτέρα γραφὴ ἀλαλήτω].

ἀλγηδότηρ, τηρος (< ἄλγη + δοτήρ) = ὁ προκαλῶν ἀλγηδόνας· τοῦ *ἀλγηδότηρος ἐκκενωθέντος ὕγρου*. Ἁγ. Πέτρου Θαύματα (Laurent) 91,4.

ἀλγόπληξ, ηγος, ὁ (< ἄλγος + πλήττω) = ὁ πληγεὶς ὑπὸ ἄλγους· *διυπνισθεῖς ἀλγόπληξ ὄλωσ εὐρέθη*. Ἁγ. Πέτρου Θαύματα (Laurent) 89,20.

[Πρβλ. ἀλιπλήξ, θεοπλήξ, ἡλιοπλήξ, φρενοπλήξ, οἰνοπλήξ, ἡδονοπλήξ, δαιμονοπλήξ, κεραυνοπλήξ, οἰστροπλήξ, κυματοπλήξ, φωτοπλήξ

κλπ. ἅπαντα φέροντα τὸν τόνον ἐπὶ τῆς ληγούσης, ὅπερ δηλοῖ ὅτι ὁ ὀρθὸς τονισμὸς τῆς λ. εἶναι ἀλγοπλήξ. Ὅρα Χ. Χαριτωνίδου, εἰς Ἑσυχιον. ΕΕΦΣΠΘ Α' (1927), σσ. 77 - 78. Πρβλ. Νεοελλ. ἀλγοπληγῆς (Κουμαν., Ν.Λέξ.).]

ἀληθέως, ἐπίρ. (< ἀληθῆς) = ἀληθῶς ἔσονται ἀληθέως λατρευταί. Κῶδιξ Μεσσ. (Cantarella) 73,20.

[Πρβλ. καὶ ἐν Κουμαν., Ἀθησ. λ.].

ἀλιθρέμμων, ονος, ὄ (< ἄλς + τρέφομαι) = ὄ τρεφόμενος ὑπὸ τῆς θαλάσσης ὡς ἀλιθρέμμων κόχλος ἄνθος πορφύρας. Ἀκροπολίτης Γ. (Heisenberg) II, 7,16.

[ἀλιθρέμβων cod. Πρβλ. ἀλινηχῆς, ἀλίξαντος κλπ.].

ἀλληλοσφαγία, ἡ (< ἀλλήλων + σφαγή) = ἡ ἀμοιβαία σφαγή ὃ διάβολος τοιαύτην ἤγειρε μανίαν καὶ ἀλληλοσφαγίαν, ὥστε τέκνα κατὰ γονέων συγκινεῖσθαι εἰς σφαγήν. Θεοφάνης (De Boor) 418,8.

[Πρβλ. ἀλληλοκτονία, ἀλληλομαχία, ἀλληλοτυπία, ἀλληλοφαγία, ἀλληλοφθονία, ἀλληλοφθορία κλπ. Νεοελλ. ἀλληλοσφαγία (Κουμαν., Ν.Λέξ.).]

ἀλληλοτρόπως, ἐπίρ. (< *ἀλληλότροπος) = κατὰ τρόπους διαδεχομένους ἀλλήλους. Ἑκκλ. λέξ. (Ἀ. Παπαδ.) ΝΔ', 203.

[Ἐν L.S.K. εὔρηται ἡ λ. ἀλληλότροποι, α].

ἀλληνάλλως, ἐπίρ. (< ἄλλην + ἄλλως) = διαφοροτρόπως λέγειν τοὺς διαφόρους τῶν λοιπῶν ἀλληνάλλως θανάτους. Εὐθυμίου Βίος (De Boor) XXI, 5.

[Εὔρηται ἐν Sophocles ἐξ ἄλλης πηγῆς].

ἀλληθαλής, ἐς (< ἄλλη + θάλλω) = ὃ εἰς ἄλλον τόπον ἀκμάζων ἔστι δένδρεα τοσσάδ' ἀλληθαλῆ κατέληξα. Χωνιάτης Μ. (Λάμπρος) Β', 383,230.

[Πρβλ. καὶ ἐν Κουμαν., Ἀθησ. λ.].

ἀλμυριωτικός, ἡ, ὄν (< *ἀλμύριος < ἀλμυρία) = λίνειον ὕφασμα κατασκευαζόμενον ἐν Ἀλμυρῷ τῆς Θεσσαλίας. Ἀπόκαυκος Ἰω., ἔργα (Ἀ. Παπαδ. - Κερ.) ΙΑ', 850 (280,21).

ἄλός, ἡ, ὄν (< ἄλς) = ἀλμυρός. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 509.

[Εὔρηται συνήθως ὡς α' συνθετικόν: ἀλοσάχνη, ἀλοσύδνη κλπ.].

ἀμελγία, ἡ (< ἀμέλγω) = τὸ ἀμέλγειν. ἄρμεγμα. Ἀγ. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) Κ', 97 κέξ.

ἀμέλιστος, ον (< ἀ + μελιζω) = ὃ μὴ μελισθεῖς, αὐτούσιος. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 509.

[Εὔρηται ἐν Sophocles ἐξ ἄλλης πηγῆς. Οὕτω νῦν λέγεται ἐν Θήρῳ].

ἄμεστος, ον (< ἀ + μεστός) = ἄγονος, κενός ἡώραν... | χερσεύουσαν καὶ ἄμεστον. Ρωμανὸς ὁ Μελωδὸς I, 5', 405.

ἀμιλλάω -ῶ (< ἀμιλλα) = ἀμιλλῶμαι· *ἀμιλλῆσαι ἡμᾶς τοὺς γηγενεῖς παρεγένετο*. Ἦγ. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) Κ', 97 κέξ.

[Παρ' Ἦ σ υ χ. εὐρεται ἀμιλλᾶν τὸ ἐρίζειν, καὶ εἰς τάχος γράφειν].

ἀμνιάζω (< ἀμνίον) = γεννῶ, ἐπὶ προβάτων. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 510.

[Νῦν ἐν Πόντῳ λέγεται ἀμνάζω].

ἀμοιβεύς, ὁ (< ἀμοιβός) = ἀντικαταστάτης· ἐκάστου εὐρίσκεται ἀμοιβεύς. Ἦγ. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) Κ', 97 κέξ.

[Εὐρεται ἐν L.S.S.J. ἐξ ἄλλης πηγῆς].

ἀμφηνιάζω (< ἀμφι + ἡνία) = ἐπανίσταμαι κατὰ τινος· καὶ ἀμφηνιάσας, οἶμοι, τῆς Ἐδὲμ ἐξεβλήθη. Κῶδιξ Μεσσ. (Cantarella) 7,18.

ἀμφικαλλής, ἐς (< ἀμφι + κάλλος) = περικαλλής· ῥάδαμος, εὐθύς, ἀμφικαλλῆς διτιτόθεν. Στουδίτης Θεόδ. (Garzya) CXVI, 3.

[Περβλ. ἀμφίκακος· ἐπίσης: ζακαλλής, περικαλλής, περισσοκαλλής, ὑπερκαλλής κλπ.].

ἀμφίκλονος, ὄν (< ἀμφι + κλόνος) = τεταραγμένος· καὶ τὸ δὴ μείζον, ἀμφίκλονον περὶ ὅ σε ἀπήτηκα. Ἀποσιτόλης Μ. (Noiret) CXXI, 134.

[Περβλ. ἀμφίκοιλος, ἀμφίκομος, ἀμφίκρανος, ἀμφίκυρτος, ἀμφίλοφος, ἀμφίμαλλος κλπ. Ἐπίσης: πυρικλόνος, πολεμόκλονος, κεραυνόκλονος κλπ.].

ἀμφιλαλέω -ῶ (< ἀμφίλαλος) = διαλαλῶ· εἶτα χεῖλεσιν ἄκροισ ἀρετὴν ἐξαίρω καὶ τοὺς ἐπ' αὐτῇ διαβεβοημένους ἀμφιλαλῶ. Χωνιάτης Μ. (Λάμπρος) Α', 25,23.

[Περβλ. καὶ ἐν Κορυμαν., Ἀθησ. λ.].

ἀμφιπατέω -ῶ (< ἀμφι + πατῶ) = πατῶ μετὰ δυσκολίας· ὄγδοάτη, Πατάπιε, γλόης πέδον ἀμφεπάτησας. Ἐκκλ. λέξ. (Ἄ. Παπαδ.) ΝΔ', 208.

ἀναβάκχευσις, ἡ (< ἀναβακχεύω) = βακχικὴ μανία· ἀρρήτους ἀνακινήσεις καὶ ἀναβακχεύσεις θαυμάσαντες. Ψελλὸς Μ., Λόγοι (Kurtz) 236,8.

ἀναγγάρευτος, ὄν (< *ἀναγγαρεύω < ἀ-ν-ἀγγαρεύω) = ὁ μὴ ἀναγκαζόμενος εἰς τινα ὑπηρεσίαν· ἃ γὰρ καὶ οἱ πρὸ τοῦ βασιλεῖς καὶ ὁ μακρὸς διετήρησε χρόνος ἀζημίωτά τε καὶ ἀναγγάρευτα. Κομνηνὸς Θεόδ. (Ἄ. Παπαδ. - Κερ.) ΙΑ', 850 (298,36).

ἀναγείρω (< ἀνεγείρω· κατὰ προχωρητικὴν ἀφομοίωσιν) = ἀνεγείρω· εἰς τὸ ἀναγεῖραι καὶ ἀνοικοδομῆσαι. Κῶδιξ Μεσσ. (Cantarella) 167,5.

[Περβλ. ἐπόμε.].

ἀνάγερσις, ἡ (περβλ. προηγ.) = ἀνέγερσις· εἰς ἀνάκτησιν καὶ ἀνοικοδο-

μὴν ἀναγέρσεως τῶν οἰκημάτων. Κῶδιξ Μεσσ. (Cantarella) 61,26.
ἀναγραφικός, ἡ, ὄν (< ἀναγράφω)=ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀναγραφὴν· οὐκ ἐδόθη σοι ἐν Ἀθήναις καὶ τὸ τούτου ἀναγραφικὸν ζήτημα. Χωνιάτης Μ. (Λάμπρος) Β', 131,7.

[Πρβλ. καὶ ἐν Κορυμαν., Ἀθησ. λ.].

ἀνάγραφος, ὄν (< ἀναγράφω)=ἀναγεγραμμένος ἐν δημοσίᾳ ἐπιγραφῇ· ἡ δὲ στηλογραφία, ἡ ἀνάγραφος προφητεία καὶ μνήμης ἀξία. Ψελλὸς Μ., Λόγοι (Kurtz) 386,6.

[Πρβλ. ἀνάγραπτος].

ἀναγύρευσις, ἡ (< *ἀναγυρεύω)=ἀναζήτησις· εἰς ἀναζήτησιν καὶ ἀναγύρευσιν. Κῶδιξ Μεσσ. (Cantarella) 95,6.

[Πρβλ. καὶ ἐν Κορυμαν., Ἀθησ. λ. ἐξ ἄλλης πηγῆς. Ἐπίσης Νεοελλ. γυρεύω = ἀναζητῶ].

ἀναγυρίζω (< ἀναγύρω)=ἀναζητῶ ἐπιμόνως· εἰς τὸ ποιῆσαι, προσθῆσαι καὶ ἀναγυρίσαι πλείους ἑτέρους μοναχοὺς. Κῶδιξ Μεσσ. (Cantarella) 67,21.

[Πρβλ. ἀναγύρευσις, ἀναγύρω].

ἀναγύριον, τὸ (< ἀνάγυρος)=δύσοσμον φυτὸν (anagyris foetida). Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 510.

[Πρβλ. ἐν L.S.K. λ. ἀνάγυρος].

ἀναγύρω (< ἀνά + γυρος)=ἀναζητῶ· ὅπως... ἀναγύρης καὶ ἑτέρους μοναχοὺς. Κῶδιξ Μεσσ. (Cantarella) 23,15.

[Πρβλ. ἀναγύρευσις, ἀναγυρίζω].

ἀναδόμησις, ἡ (< ἀναδομέω)=ἡ ἐκ νέου ἀνοικοδόμησις· οὐδενὶ γὰρ ἀναδόμησις ἤλπιστο τοιοῦδε καὶ τοσοῦδε ναοῦ. Χωνιάτης Μ. (Λάμπρος) Α', 40,9.

[Πρβλ. καὶ ἐν Κορυμαν., Ἀθησ. λ.].

ἀνάδρομος, ὁ (< ἀνά + δρόμος)=ἀναδρομή, ἀνάβασις· ὁ ἐκ δυσμῶν τῆς ἁμαρτίας ἀνάδρομος. Ἀθηναϊκὰ (Ἀ. Παπαδ. - Κερ.) Γ', 273.

[Εὑρεται καὶ ἐν L.S.S.J. ἐξ ἄλλης πηγῆς].

ἀναζωοποιήσις, ἡ (< ἀναζωοποιέω)=ἡ ἐπαναγωγὴ εἰς τὴν ζωὴν· διὰ σοῦ ἀναζωοποίησιν. Κῶδιξ Μεσσ. (Cantarella) 85,4.

[Πρβλ. καὶ ἐν Κορυμαν., Ν.Λέξ. λ.].

ἀναθήλησις, ἡ (< ἀναθηλέω, ἀναθάλλω)=ἀναβλάστησις· ὁ δὲ νοῦς σου οἷα νηφαλίῳ ποιῶ ἄρδευέσθω πρὸς ἀναθήλησιν. Χωνιάτης Μ. (Λάμπρος) Α', 110,30.

[Πρβλ. καὶ ἐν Κορυμαν., Ἀθησ. λ.].

ἀναιδεστέρως, ἐπίρ. (< ἀναιδέστερον)=ἀναιδέστερον· ἀναιδεστέρως τὸ σῶμα περικακίζουσι. Ἀγ. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) Κ', 97 κέξ.

ἀνακαινιστής, ὁ (< ἀνακαινίζω) = ὁ ἀνανεώνων τι· ἀλλὰ τῷ ἀνοικιστῇ καὶ ἀνακαινιστῇ... ἐγκαλλωπίζονται. Χωνιάτης Μ. (Λάμπρος) Β', 72,10.

[Πρβλ. καὶ ἐν Κορυμαῖν., Ἀθην. καὶ Ν.Λέξ. λ.].

ἀνακαλλωπίζω (ἀνά + καλλωπίζω) = ἀνακαλλύνω· ἀνακαλλωπίσαι ἅπαντα τὰ μέλη αὐτοῦ. Ρωμανὸς ὁ Μελωδὸς ΙΙ, ΚΕ', 73.

[Πρβλ. καὶ ἐν Κορυμαῖν., Ἀθην. ἐξ ἄλλης πηγῆς].

ἀνακολπόμαι -οῦμαι (< ἀνακολπόω) = περιβάλλομαι· ὁ Τίγρις τὴν Ῥωμαίων γῆν περιπτύσσει καὶ ἀνακολποῦται. Σιμοκάτης Θεοφ. (De Boor) ΙΙ, 10,1.

ἀνάκομμα, τὸ (< ἀνακόπτω) = τὸ διὰ τοῦ κοσκινίσματος ἀποκρινόμενον καὶ ἐν τῷ κοσκίνῳ παραμένον πιτυρῶδες σίτινον ἄλευρον. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 510.

[Οὗτω νῦν λέγεται ἐν Πόντῳ. Πρβλ. καὶ ἐν L.S.S.J. λ. ὑπὸ διάφορον ἔννοϊαν].

ἀνακριβῶς, ἐπίρ. (< ἀνακριβής, ἀνάκριβος) = ἄνευ ἀκριβείας, ἀδρομερῶς. Ἀπόκαυκος Ἰω., ἔργα (Ἀ. Παπαδ. - Κερ) ΙΑ', 850 (273,31).

[ἀνακρίβως cod. Πρβλ. καὶ ἐν Κορυμαῖν., Ν.Λέξ. λ.].

ἀνακυκλίζω (< ἀνακυκλέω) = περιστρέφω, περιδινῶ. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 511.

[Νῦν ἐν Κρήτῃ οὕτω λέγεται, ἐν δὲ Καρύστῳ ἀνατσουκλίζω. Ἐκ τούτου παράγεται ἡ λ. ἀνακυκλισμός (ὄρα ἐπόμε.), ὅπερ ἐν L.S.K. διορθοῦται εἰς ἀνακυλισμός].

ἀνακυκλισμός, ὁ (< ἀνακυκλιζω) = δίνη. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ' 511.

[Ὅρα προηγ. Πρβλ. καὶ ἐν Sophocles λ. ἐξ ἄλλης πηγῆς].

ἀνάλυμα, τὸ (< ἀναλύω) = ἀπαλλαγὴ, ἀνάπαυσις, σωτηρία· οὐκ ἔστιν ἀνάλυμα | ἐν τῇ τελευτῇ ἐμοῦ. Ρωμανὸς ὁ Μελωδὸς Ι, Θ', 345.

ἀνάμεσα, ἐπίρ. (< ἀνάμεσος) = ἐν τῷ μέσῳ· τὴν σελήνην δὲ τέθεικας, ... λήγουσαν καὶ αὐξάνουσαν ἀνάμεσα μηνίσι. Ψελλὸς Μ., Λόγοι (Kurtz) 403,63.

[Πρβλ. καὶ Νεοελλ. ἀνάμεσα].

ἀναμοδιάζω (< ἀνά + μόδιος) = μεταφέρω ἀπὸ σάκκου εἰς σάκκον δημητριακοῦς καρπούς. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 511.

[Οὕτω νῦν λέγεται ἐν Εὐβοίᾳ].

ἀναοσμῶ (< ἀνά + ὄσμῳ) = ἀνευρίσκω διὰ τῆς ὄσμῆς. Φ. Κουκουλές, ἔνθ' ἀν. ΚΘ', 511.

[Νῦν ἐν Καρπάθῳ λέγεται νεοσμῶ].

ἀναπάλειπτος, ον (< ἀ-ν-ἀπαλείφω) = ἀνεξάλειπτος· τῇ καρδίᾳ σε

ἐγγραφάμενοι ἀναπάλειπτον ἔξομεν. Ἐπιγραφαὶ (Ἰ. Παπαδ. - Κερ.) Ε', 214 (Ἐπιστ. 8).

[Πρβλ. καὶ ἐν Σακελλαρίου Ἀθ. λεξ. λ. εἰλημμένον ἐκ τοῦ Εὐσταθίου].

ἀναπικρόμαι -οὔμαι (< ἀνά + πικροῦμαι) = ὀδύρομαι, ὀλοφύρομαι. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 511.

[Οὕτω νῦν λέγεται ἐν Καππαδοκίᾳ].

ἀναπινίζω (< ἀναπινώω) = ἐννοῶ· οἶδεν γὰρ ἐθάς ἃ μὴ δεῖ λογισμὸς ἀναπινίζειν = καὶ γὰρ ὁ ἐν τοῖς ἀτόποις ἀνεθισθεὶς κυλινδεῖσθαι λογισμὸς εὐχερῆς ἐστὶν ἐννοεῖν, ἃ μὴ πρόπον ἐστίν. Λέων Σοφὸς (Ἰ. Παπαδ. - Κερ.) 227,1.

ἀνάπλοια, ἡ (< ἀνά + πλοῦς) = ἡ ἐπάνοδος τῶν πλοίων εἰς τὸν λιμένα. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 511.

[Οὕτω νῦν λέγεται ἐν Καρπάθῳ. Πρβλ. ἀπόπλοια, εἰσπλοια, δύσπλοια, εὐπλοια, εὐθύπλοια, ταχύπλοια κλπ.].

ἀναπομπεύω (ἀνά + πομπή) = ἄγω πομπήν· ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει ἐπανηγύριζον μακροῖς ἔτεσι καὶ ἵπποδρομίαις ἀνεπόμπευον. Χωνιάτης Μ. (Λάμπρος) Β', 354,9.

[Πρβλ. καὶ ἐν Κορυμαῖν., Ἀθησ. λ.].

ἀναποχή, ἡ (< ἀ-ν-ἀποχή) = ἡ μὴ ἀποχή, συμμετοχή· ὧν τῆς διανοίας ἀναποχή ἡ οὐσία. Ἀκροπολίτης Γ. (Heisenberg) II, 45,24.

ἀναρότρευτος, ον (< *ἀναροτρεύω) = ἀναροτρίαστος· ἡ ἀναρότρευτος ἄρουρα. Ρωμανὸς ὁ Μελωδὸς I, ΙΔ', 181.

ἀνασκυλμός, ὁ (< ἀνά + σκυλον) = ἀπογύμνωσις, λεηλασία· ἀνασκυλμοὺς νεκρῶν σωμάτων. Εὐθυμίου Βίος (De Boor) XX, 7.

ἀναστασίμως, ἐπίρ. (< ἀναστάσιμος) = κατ' ἀναστάσιμον τρόπον· οὐ σταυρωσίμως καὶ ἀναστασίμως κατὰ τοὺς ἐξ Ἱεροσολύμων ἐλθόντας κανόνας ἐξυμνοῦμεν τοῦ... θεοῦ; Κοσμᾶς Ἀττικὸς (Ἰ. Παπαδ. - Κερ.) 276,18.

ἀνατράπελος, ον (< ἀνά + τραπέλος) = παλιντράπελος· πάντα δ' ἀνατράπελα στεροπαῖς ἰκέλη ταχυτῆτι. Χωνιάτης Μ. (Λάμπρος) Β', 382,199.

[Πρβλ. δυστράπελος, ἐκτράπελος, εὐτράπελος, φιλευτράπελος κλπ. Ἐπίσης πρβλ. καὶ ἐν Κορυμαῖν., Ἀθησ. λ.].

ἀνατρομαλίζομαι (< ἀνά + τρομαλέος) = τρέμω ὑπὸ τοῦ ψύχους. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 512.

[Οὕτω νῦν λέγεται ἐν Ῥόδῳ, ἐν δὲ Καρπάθῳ ἀνετρομαλίζομαι].

ἀναυσίπορος, ον (< ἀ + ναυσίπορος) = ὃν δὲν δύναται τις καὶ διέλθῃ διὰ πλοίου· ποταμοῖς ἀναυσιπόροις. Φώτιος (Ἀριστάρχης) Β', 16.

- ἀναψήφομαι** (< *ἀναψήφω < ἀνά + ψήφος) = ἀναψηφίζω. Κῶδιξ Μεσσ. (Cantarella) 132,25.
- ἀνεγκρατήτως, ἐπίρ.** (< *ἀνεγκράτητος) = ἄνευ ἐγκρατείας· παρέχεσθαι προτρεπόμεθα ἀνεγκρατήτως. Ἰωάννης μοναχὸς (Ἁ. Παπαδ. - Κερ.) 64,7.
[Πρβλ. καὶ ἐν Κορυμαν., Ἀθησ. λ. ἐξ ἄλλης πηγῆς].
- ἀνεκφύτητος, ον** (ἀ-ν-ἐκφύομαι) = ὁ μὴ φυόμενος· ὡς γὰρ ἀμέλει ὡς ἀμερέσει καὶ ἑαυτῶν ἀνεκφυτήτοις καὶ τοῖς οὐσίαν κρυφίοις ἢ πρώτη ἐφαρμόττει μονάς. Ἀκροπολίτης Γ. (Heisenberg) II, 107,16.
- ἀνελαφρίζομαι** (< *ἀνελαφρίζω) = ἀνακουφίζομαι· τὸ τὰς ψυχὰς ἄνω βλέπειν καὶ ἀνελαφρίζεσθαι. Χωνιάτης Μ. (Λάμπρος) Α', 189,15.
[Πρβλ. καὶ ἐν Κορυμαν., Ἀθησ. λ.].
- ἀνεμόρριπτος, ον** (< ἄνεμος + ῥίπτω) = ὁ ριπτόμενος ὑπὸ τῶν ἀνέμων, ἐπὶ δρυπετῶν ἔλαιῶν. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 512.
[Οὕτω νῦν λέγεται ἐν Ρόδῳ. Πρβλ. καὶ ἀνεμόδαρτος, ἀνεμόστροφος, ἀνεμόφθορος, ἀνεμοφθόρητος κλπ.].
- ἀνεπιγράφομαι** (< *ἀνεπιγράφω < ἀ-ν-ἐπιγράφω) = ἐγχαράττω ἐπιγραφὴν ἄνευ ὀνόματος· ἠκεφαλαίωτο γὰρ καὶ ἀνεπιγέγραπτο. Ἀποστόλης Μ. (Noiret) XCIX, 115.
[—> ἀνεπίγραφος = ὁ ἄνευ ὀνόματος ἢ ἐπιγραφῆς].
- ἀνεπισκόπως, ἐπίρ.** (< ἀνεπίσκοπος) = ἄνευ ἐπιβλέψεως· κατέχειν ἀνεπισκόπως ἐπισκοπήν. Ἀπόκαυκος Ἰω., ἔργα (Ἁ. Παπαδ. - Κερ.) ΙΑ', 850 (252,7).
- ἀνεπισπῶμαι** (< *ἀνεπισπῶ < ἀνά + ἐπί + σπῶ) = ἐκ νέου ἔλκω πρὸς ἑαυτὸν· ἀνεπισπάσαιτο τὴν τοῦ Θεοῦ ὀργήν. Ἀγ. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) Κ', 97 κέξ.
- ἀνεύπορος, ον** (< ἀ-ν-εὔπορος) = ὁ ἄνευ πόρων· πένητας ἀνευπόρους — ἀνεύπορος χεῖρ. Ἀγ. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) Κ', 97 κέξ.
- ἄνεφος, ον** (< ἀ + νέφος) = ἀνέφελος, ἀνεφής· ἀλλ' οὐδὲ τὸ ἄνεφον τῆς νήσου σφόδρα ἐκπέπληγμαι. Χωνιάτης Μ. (Λάμπρος) Β', 50,5 σημ.
[ἄνοφι cod.].
- ἀνθελίττω** (< ἀντί + ἐλίττω) = ἐλίσσω πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος, γυρίζω· ἢ ἀνθελίξῃ τὸν οὐρανὸν καὶ | στήσῃ τὸ πᾶν. Ψελλὸς Μ., (Kurtz) 203,22.
[—> ἀνθέλιγμα, ἀνθελιγμός].
- ἀνθηφορέω -ῶ** (< ἄνθος + φέρω) = φέρω, κομίζω ἄνθη· ἀνθηφοροῦσα εὐλογίαν τοῖς πέρασιν. Ἐκκλ. λέξ. (Σ. Εὐστ.) 6.

[Περβλ. ἀνθηφορία, ἀνθηφόρος (Sophocles), ἀνθοφόρος, ἀνθεςφόρος κλπ.].

ἀνθοπλισμός, ὁ (<ἀνθοπλίζω) = ὄπλισις ἐναντίον ὤπλισμένου, μάχη· *μάχαι καὶ ἀνθοπλισμοὶ ἐγένοντο*. Θεοφάνης (De Boor) 415.1.

[Περβλ. ἀνθόπλισις].

ἀνθρακάριον, τὸ (<ἀνθρακάριος < ἄνθραξ) = πτύον σιδηροῦν δι' οὗ μεταφέρονται ἄνθρακες. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 513.

[ἀνθρακάριος = carbonarius].

ἀνθρακοφόρος, ὄν (< ἄνθραξ + φέρω > *ἀνθρακοφορία) = ὁ φέρων, κομίζων ἄνθρακα· *λαβὶς ἀνθρακοφόρος*. Ἐκκλ. λέξ. (᾽Α. Παπαδ.) ΝΔ', 208.

[Περβλ. καὶ ἐν Κουμαν., Ν.Λέξ. λ.].

ἀνθρωποσφαγεῖον, τὸ (<ἀνθρωποσφαγέω) = ὁ τόπος, ἐνθα σφάζουσιν ἀνθρώπους· *ἀντὶ βουσφαγείων δρᾶν ἀνθρωποσφαγεῖα*. Τζέτζης Ἰω. (᾽Α. Παπαδ. - Κερ.) 85,12.

[Περβλ. ἀνθρωπογναφεῖον. Καὶ ἐν Κουμαν., Ν.Λέξ. λ.].

ἀνθυπατᾶτον, τὸ (<ἀνθύπατος) = τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀνθυπάτου, ἀνθυπατεία· *προστίθησιν τούτῳ προεδρᾶτον ἔν, μεγαστράτα δύο, ... ἀνθυπατᾶτον ἔν*. Ψελλὸς Μ., Λόγοι (Kurtz) 331,17.

[Περβλ. ἀνθυπατεία, ἀνθυπατεύω, ἀνθυπατικός, ἀνθύπατος, ἀνθυπάτισσα κλπ.].

ἀνθυποδύομαι (<ἀντὶ + ὑπὸ + δύομαι) = ἐνδύομαί τι ἀντὶ ἄλλου τινός· *ὁ πορφύρας καὶ βύσσου ἄσβεστον πῦρ ἀνθυποδύς ὀδυνᾶται*. Ἐκκλ. λέξ. (᾽Α. Παπαδ.) ΝΔ', 209.

ἀνιερούργητος, ὄν (<*ἀνιερουργέω) = ὁ μὴ μετέχων ἱερουργίας· *μὴ μετ' ἐκκλησίας ἀνιερούργητος τὸ κατὰ δύναμιν*. Κῶδιξ Μεσσ. (Cantarella) 146,26.

ἀνίλεντος, ὄν (<ἀ-ν-ἴλεως) = ἀνίλεως· *σύρνει τὴν δομφαίαν ἀνίλεντον | καὶ ἀποκεφαλίζει τὸν τύραννον*. Κάλανδα (᾽Α. Παπαδ. - Κερ.) 565.

[Δημώδης τύπος].

ἀνισχυρότης, ητος, ἡ (<ἀνίσχυρος) = ἔλλειψις ἰσχύος, ἀδυναμία· *τὸ ἀνίσχυρον ἔξει ἡ καταψηφιζομένη ἀνισχυρότητα τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου τῆς βασιλείας μου*. Κομνηνὸς Θεόδ. (᾽Α. Παπαδ. - Κερ.) ΙΑ' 850 (298,7).

[Τοῦτο εὔρηται ἀμαρτύρως ἐν L.S.K.].

ἀνιχνεύομαι (<ἀνιχνεύω) = ἀναζητοῦμαι· *ἀνιχνεύετο Δημήτριος ὁ μέγας*. Ρωμανὸς ὁ Μελωδὸς ΙΙ, ΙΕ', 33.

[Εὔρηται ἐν τοῖς λέξ. μόνον ὁ ἐνεργητικὸς τύπος].

άνοικιστής, ὁ (<άνοικίζω)=ὁ ἀνοικοδομῶν πόλιν τινά· *άνοικιστῆ* καὶ *ἀνακαινιστῆ*... ἐγκαλλωπίζονται. Χωνιάτης Μ. (Λάμπρος) Β', 72,10. *Νέον δὲ πολιστὴν καὶ συνοικιστὴν* (<ἢ *άνοικιστὴν*) ὀνομάζεσθαι. Αὐτόθι Β', 151,19 καὶ 260,25.

[Πρβλ. ἀνοίξεις, ἀνοικισμός. Καὶ ἐν Κουμαν., Ἀθησ. λ. Πρβλ. ἐπίσης λ. ἐν Sophocles ἐξ ἄλλης πηγῆς].

άνοικτειρος, ον (<ἀ-ν-οικτειρω)=ἀνοικτίρων· *τίς ὤμὸν δὲ | καὶ ἀνοικτειρον δείξει | τὸ εὐσπλαγχνίας | χάριν εἰσδεξάμενον | τοὺς ἅπαντας*; Ρωμανός ὁ Μελωδός Ι, Ε', 126.

άνονησιφόρος, ον (<ἀ-ν-ὄνησιφόρος> *άνονησιφορία)=ὁ μὴ ὄνησιφόρος. Ἀγ. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) Κ', 97 κέξ.

άνοσιουργότροπος, ον (<άνοσιουργός+τρόπος)=ὁ μηχανώμενος ἀνοσίους τρόπους· *ἢ ἀνοσιουργότροπος μήτηρ τοῦ φόνου*. Ἐκκλ. λέξ. (Ἀ. Παπαδ.) ΝΔ', 209.

άνοφι, τό· πρβλ. *άνεφος*.

άντανωθέω -ῶ (<ἀντί+ἀνά+ώθεω)=ἀντωθέω, ὠθῶ πρὸς τὰ ἐναντίον· *εἶ γε μὴ ὁ φίλτατος νότος άντανωθῶν ἀντίπρωρα κύματα ἐκεῖθεν, ἀντεπεροῦθει σοι*. Χωνιάτης Μ. (Λάμπρος) Β', 217,2.

[Πρβλ. καὶ ἐν Κουμαν., Ἀθησ. λ.].

άνταπολαύω (<ἀντί+ἀπολαύω)=ἀπολαύω ὁμοῦ μετὰ τινος. *άνταπολαύωμεν ἀλλήλων*. Ψελλός Μ., Λόγοι (Kurtz) 355,22.

άντεμβολέω -ῶ (<άντεμβολή)=ἐμβαίνω, εἰσέρχομαι· *πρῶτος οὖν αὐτὸς ταῖς τῶν πολλῶν καὶ μεγάλων ἀντεκατέστη* (<κυμάτων διπαῖς καὶ τῶ κλύδωνι ὑπέστη) *πολλῶ ἀντεμβολεῖν*. Ἀκροπολίτης Γ. (Heisenberg) ΙΙ, 14,28.

άντεπισάττω (<ἀντί+ἐπισάττω)=ἐπισωρεύω τὸ φορτίον τινὸς ἐπὶ τινος ἄλλου· *τὸν ἐκείνου φόρτιον... ἐμοὶ ἀντεπέσαξεν*. Ἀθηναϊκὰ (Ἀ. Παπαδ. - Κερ.) Ε', 214 (μονφδ. 2,4).

άντεπιτεχνάομαι -ῶμαι (<ἀντί+ἐπιτεχνῶμαι)=μηχανῶμαί τι ἐναντίον ἄλλου τινὸς τεχνάσματος· *αὐθις δὲ ὁ βασιλεὺς ἀντεπετεχνήσατο τάδε*. Προκόπιος (Haury) Ι, 1,77· *καὶ ταῖς τέχναις αὐτῶν ἀντεπιτεχνήσομαι*. Ψελλός Μ., Ἐπιστ. (Kurtz) 267,27.

άντίβλεπτος, ον (<ἀντιβλέπω)=ὁ βλέπων κατ' εὐθειαν πρὸς τι· *ὡς ἀντίβλεπτος πύκτης κατὰ τῆς γνάθου πατάξας τοῖς ὁδοῦσι*. Χωνιάτης Μ. (Λάμπρος) Α', 201,17.

[Πρβλ. ἀντιβλεπτόν, ἀντίβλεψις· καὶ ἐν Κουμαν., Ἀθησ. λ.].

άντιβοήθεια, ἡ (<ἀντιβοηθέω)=ἀμοιβαία βοήθεια· *κάκ τῆς ἀλλήλων ἀδελφικῆς ἀντιβοηθείας καὶ συγκροτήσεως ὡς πόλιν ὄχυράν*

αὐτὰς γενέσθαι. Ἀπόκαυκος Ἰω., ἔργα (᾽Α. Παπαδ. - Κερ.) ΙΑ' 850 (294,30).

ἀντιβόλαιον, τὸ=περίβλημα (;)· βιβλίον ἕτερον κάλλιστον, ἢ Μεγάλη Σύνταξις· λείπει τὸ ἀντιβόλαιον ὧδε πολὺ, διότι ἐβράχη καὶ ἐσάπη. Βρυέννιος Ἰωσ. (᾽Α. Παπαδ. - Κερ.) 296,9.

ἀντιγοητεύω (< ἀντί+γοητεύω)=τὰ μάλα γοητεύω, μαγεύω, ἕξαπατῶ· ἀλλ' ἡ χάρις τῆς φράσεως ἀντιγοητεύουσα τὸ ἐπιξαῖνον τὴν ὁδύνην κατεπράνε. Χωνιάτης Μ. (Λάμπρος) Β', 241,17.

[Πρβλ. καὶ ἐν Κορυμαν., Ἀθησ. λ.].

ἀντιγώνιον, τὸ (< ἀντί+γωνία)=ὁ ἀκρογωνιαῖος λίθος, ὁ παρὰ τὸν γωνιαῖον λίθον τοποθετούμενος ἐκλεκτὸς λίθος. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 513.

[Πρβλ. καὶ ἐν L.S.S.J. λ. ἀντιγώνιος, ὅν ὑπὸ διάφορον ἔννοιαν. Οὕτω νῦν λέγεται ἐν Σίφνῳ καὶ Ἰκαρίᾳ].

ἀντιδακρύω (< ἀντί+δακρύω)=δακρύω ἐπὶ τῇ θεᾷ δακρυομένου· ἐκεῖθεν αὐθις ἀντεδάκρυσεν πλέον. Ψελλὸς Μ., Λόγοι (Kurtz) 197,210.

[Πρβλ. ἀντιθρηνέω -ῶ].

ἀντιδιώκω (< ἀντί+διώκω)=διώκω τὸν διώξαντά με· εἶτα τοῦ μπαλιν ἀντεδίωξε. Σιμοκάτης Θεοφ. (De Boor) II, 17,11.

ἀντιεισφέρω (< ἀντί+εισφέρω)=εἰσφέρω τι ἀντὶ ἄλλου τινός· τοὺς κάτω νόμους τῶν ἐγκωμίων παραιτησάμενος τοὺς θειοτέρους ἀντεισενήνεγκα. Ψελλὸς Μ., Λόγοι (Kurtz) 13,20.

ἀντιθεοτόκος, ἡ (< ἀντί+θεοτόκος)=ἡ μήτηρ τοῦ διαβόλου· ἀντιθεοτόκον, τοῦ ἀντιχρίστου μητέρα. Ἀγ. Νεόφ. (Τσικνόπουλος) Κ', 97 κῆξ.

[Πρβλ. ἀντίθεος, ἀντίχριστος].

ἀντικανεύω (< ἀντί+κάνεον < *κανεύω)=ἀνταποδίδω, παρέχω ἱκανοποίησιν, ἀποζημιῶ. Φ. Κουκουλές, ΠΑΑ ΚΘ', 513.

[Οὕτω νῦν λέγεται ἐν Μάνη. Ὁ Φ. Κουκουλές ἐτυμολογεῖ αὐτὸ ἐκ τοῦ ἀντί+ικανεύω].

ἀντικαταστρώννυμι (< ἀντί+καταστρώννυμι)=φονεύω εἰς ἀντίποινα· οὐ μόνον διὰ τῶν σῶν χειρῶν ἀντικατέστρωσας πολέμιους. Χωνιάτης Μ. (Λάμπρος) 354,16.

[Πρβλ. καὶ ἐν Κορυμαν., Ἀθησ. λ.].

ἀντικοινωνέω -ῶ (< ἀντί+κοινωνέω)=ἀνταποδίδω τι ἀνάλογον τοῦ προσφερομένου μοι· κἂν εἴ τι πρὸς ἡμᾶς ἐνθυμηθείης ἀρκοῦν εἰς προσφώνησιν σεβασμίαν ἀντικοινωνήσωμέν σοι καὶ ἡμεῖς ἕτερον τοιουτότροπον. Ψελλὸς Μ., Ἐπιστ. (Kurtz) 104,25.